+ در «قفسه» بخوانید

بازگشت به کتاب در شب یلدا

گفت‌وگوی جام جم با رضائیان، ابراهیمی و طارمی

زمزمه‌های قهرمانی از زبان سربازان وطن

رحلت کریمه اهل بیت، حضرت فاطمه معصومه(س) را تسلیت می‌گوییم

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

WWW.JAMEJAMDAILY.IR

سه‌شنبه ۲۷ آذر ۱۳۹۷ | ۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال نوزدهم - شماره ۵۲۷۶ | استان تهران و البرز ۱۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۵۰۰ تومان | Tuesday - 2018 DEC 18

۴

پای یک قرارداد عجیب در میان است؟

رئیس کمیته بازنگری قراردادهای نفتی در گفت‌وگو با جام جم با اعلام این‌که در قراردادهای جدید نفتی جریمه خروج از پروژه برای طرف قرارداد درنظر گرفته شده گفت:
وقتی توتال به راحتی ایران را ترک می‌کند، نشان می‌دهد ظاهرا از چارچوب قراردادهای جدید نفتی برای عقد قرارداد استفاده نشده است

۳

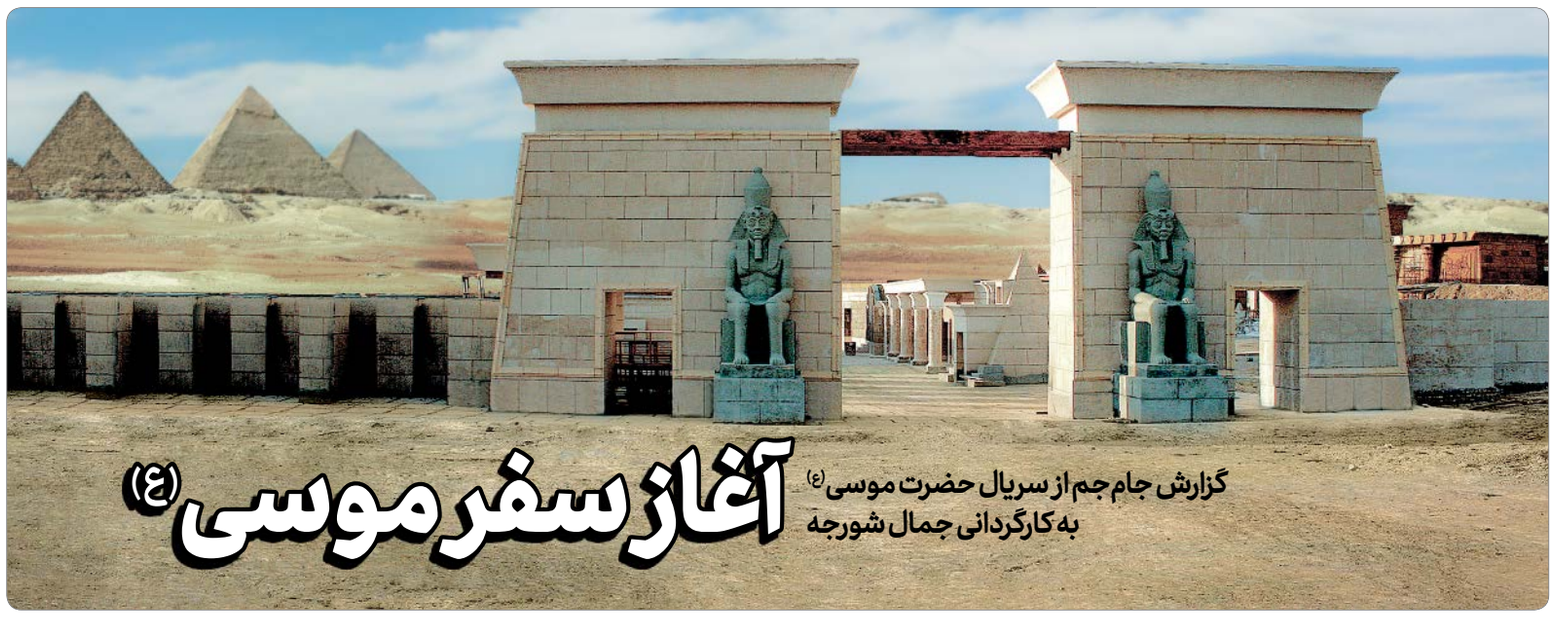

گزارش جام جم از سریال حضرت موسی(ع) به کارگردانی جمال شورجه

آغاز سفر موسی(ع)

۵

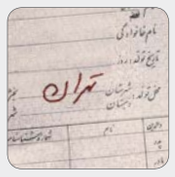

برخی خانواده‌ها برای به دنیا آوردن فرزندشان در کلانشهرها دست به هر کاری می‌زنند

محل تولد: یک جای باکلاس!

۱۸

چند نکته درباره کارنامه محمدعلی موحد عرفان‌پژوه، تاریخ‌نگار و حقوقدان ۹۵ ساله کشور

یک قرن خروش

۱۰

ویژه‌ها

مروری بر مخاطرات و پیامدهای کاهش بودجه دفاعی کشور

چکش‌کاری بودجه دفاعی

خاورمیانه سال‌هاست به‌واسطه فتنه‌افکنی برخی از قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای شرایط ملتهب و آشوب‌زده‌ای دارد. در این میان ایران با توجه به موقعیت خاص جغرافیایی و استراتژیک خود توانسته با بهره‌گیری از اقتدار درونی و توان رزمی و دفاعی خودبنیاد جایگاه ویژه‌ای را به لحاظ امنیت برای خود فراهم کند.

۲

«طرح ساماندهی» در یک نشست خبری تشریح شد

ساماندهی پیام‌رسان‌ها با ۲۱ ماده

پیش‌نویس طرح ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی منتشر شد. سر و صداهایی به دنبال آن ایجاد شد. اظهارنظرها و نکاتی در رسانه‌ها از سوی چهره‌های مختلف حول آن طرح می‌شد. این طرح در ابتدا دارای سی و چند ماده بود که ظاهرا پس از کش و قوس‌های فراوان به مرحله نهایی رسیده و قرار است در کمیسیون فرهنگی مجلس به بحث گذاشته شود.

۷

بیشتر بخوانید

گوهر خیراندیش پای تبلیغ یک کتاب دفاع مقدسی آمد

دلی که جا ماند

۹

مروری بر کارهایی که باعث استهلاک تلفن همراه می‌شود

۱۲ عادتی که گوشی‌ها را خراب می‌کند

۱۵

ماجرای دروغ یک دختر جوان که برایش گران تمام شد

آدم‌ربایی با دروغ ۳۰۰ میلیون تومانی

۱۹

کافه میرداماد

گفت‌وگو با نسیم رفیعی گوینده رادیو و تلویزیون

رفاقت مادر - دختری بهترین رفاقت دنیاست

۲۰

یادداشت

غفلت از ساز و کار جریمه در آی.پی.سی

محمدرضا اکبری
مدیرگروه نفت اندیشگاه تحلیلگران انرژی

از زمان تدوین الگوی جدید قراردادهای نفتی موسوم به آی.پی.سی در وزارت نفت، یکی از مهم‌ترین انتقادات کارشناسان نفتی و حقوقی به این الگو، این بود که در آن سازوکاری برای جریمه شرکت‌های خارجی در صورت عدم پایبندی به مفاد قرارداد و خروج از آن، دیده نشده است.

تنظیم‌کنندگان قراردادهای جدید نفتی در پاسخ به انتقاد کارشناسان درباره فقدان سازوکار جریمه شرکت‌های خارجی در صورت خروج از قرارداد، یا سکوت می‌کردند یا به طور غیررسمی پاسخ می‌دادند که اگر در این قراردادها جریمه لحاظ کنیم، اصلاً شرکت‌های خارجی تمایلی به حضور نخواهند داشت و برای ترغیب آنها در این قراردادها، جریمه دیده نشده است؛ درواقع به زبان ساده می‌گفتند اگر جریمه بگذاریم، نمی‌آیند!

اما اکنون که شرکت‌های خارجی مثل توتال، به آسانی و بدون هیچ جریمه و صرفاً به بهانه بازگشت تحریم‌های آمریکا و نه تحریم‌های سازمان ملل، قرارداد فاز ۱۱ پارس جنوبی را که طبق الگوی جدید قراردادهای نفتی منعقد شده، ترک کرده‌اند، مسؤولان تدوین این قراردادها مسوولیت را به دوش دیگران می‌اندازند و این‌گونه توجیه می‌کنند که در آی.پی.سی سازوکار جریمه دیده شده بود اما در قرارداد با توتال، این الگو رعایت نشده است.

توجیه فعلی مسؤولان وزارت نفت هم این است که می‌گویند در آی.پی.سی این بند وجود دارد که اگر شرکتی از قرارداد خارج شد، سرمایه‌گذاری‌های آن در ایران می‌ماند و وقتی پروژه به تولید رسید، از پول نفت و گاز، هزینه آن را می‌دهیم. باید توجه کرد این موضوع، جریمه به معنای حقوقی آن (Penalty) محسوب نمی‌شود.

چون به هر حال این شرکت‌ها با تأخیر به پول سرمایه‌گذاری‌هایشان در ایران می‌رسند. اما جریمه به معنای حقوقی آن، یعنی باید پولی از شرکت‌های متخلف بابت خروج از قرارداد، به نفع ایران بلوکه شود که این موضوع در آی.پی.سی دیده نشد.

همان‌طور که آقای زنگنه وزیر نفت گفتند هر سال تأخیر در اجرای این پروژه ۵،۵ میلیارد دلار خسارت و عدم‌النفع برای کشورمان به دنبال دارد. از سال‌ها قبل پروژه فاز ۱۱ پارس جنوبی معطل توتال و چینی‌هاست و توتال دو بار این پروژه را گرفته و هر دو بار به بهانه تحریم‌ها آن را ترک کرده است. فاز ۱۱ پارس جنوبی یک فاز مرزی است و تأخیر در راه‌اندازی آن به زیان ایران است.

کاری که قرار است در فاز ۱۱ انجام شود، ده‌ها مورد مشابه آن را ایرانی‌ها در سایر فازهای پارس جنوبی انجام داده‌اند و بهتر بود مسؤولان وزارت نفت این پروژه را از اول به شرکت‌های داخلی می‌سپردند؛ در آن صورت قطعاً کار تولید از این فاز شروع شده بود.

اما توجیه مسؤولان وزارت نفت این بود که می‌خواهیم صفر تا صد پروژه را به خارجی‌ها بدهیم. اما اکنون مجبورند آن را به پتروپارس واگذار کنند، کاری که چند سال قبل هم می‌توانستند انجام دهند اما مورد بی‌مهری قرار گرفت. اگر چهار سال پیش پروژه به پتروپارس واگذار شده بود قطعاً این فاز به تولید رسیده بود و مثل شرایط فعلی نبود که قطر به راحتی تمام ذخایر این فاز مرزی را استخراج کند.

گزارشی که از بخش خبری ۲۰:۳۰ پخش شد

دنیای بدون مرز خبرنگاران

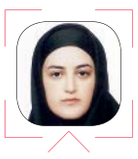

نوشین مجلسی
رسانه

مدتی پیش با سعید پرویزی، خبرنگار جسور سیمای فارس گفت‌وگو کردیم. آن زمان بهانه‌مان گزارشی درباره قاچاق سوخت بود که پرویزی به خاطرش تا نقطه صفر مرزی ایران و پاکستان رفته بود؛ اما به تازگی او با تولید گزارش دیگر درباره قاچاق سوخت به سر زبان‌ها افتاده و کارش بازتاب‌های فراوانی در شبکه‌های اجتماعی مجازی داشته است. گزارشی که از بخش خبری ۲۰:۳۰ پخش شد و این خبرنگار برای تهیه‌اش دل به دریا زده، آموزش غواصی دیده و رد لوله‌های قاچاق گازوئیل را تا کف دریا هم دنبال کرده است. از این گزارشگر کاربلد صداوسیمای مرکز شیراز تا به حال چند گزارش تحقیقی در موضوعات مختلف روی آنتن رفته است از جمله گزارش تاراج خاک که او به سبب تهیه آن به دردسر افتاد و سه بار به دادگاه احضار شد.

دوربین همپای قصه

گزارشی که پرویزی در حدود پنج دقیقه به تصویر می‌کشد شاید نه همسنگ گزارش‌های برتر و پرمخاطره جهانی، اما فراتر از قاب‌بندی‌های ساده و گزارش‌هایی است که تمام خلاقیت آن در ایستادن خبرنگار مقابل لنز دوربین و سخنوری خلاصه می‌شود. فرم این گزارش ممزوج با محتوای آن از نگاه سطحی به سوژه فراتر می‌رود. دوربین فیلمبرداری لحظه لحظه با روایت خبرنگار همراه می‌شود و در جایی که از همراهی با گروه وا می‌ماند، دوربین تلفن همراه ضبط تصویر را پی می‌گیرد و به این شیوه قصه قاچاق گازوئیل از پمپ‌بنزینی در فارس آغاز می‌شود و تا استان هرمزگان، ساحل قشم، جزیره لارک و اعماق خلیج فارس ادامه می‌یابد.

شریان‌های گازوئیل زیر پای هرمزگان

آنچنان که این گزارش نشان داد سوخت معمولا با بارنامه‌های قلابی به وسیله تانکر از استان فارس یا سایر استان‌ها به نقاطی از کشور که به سبب موقعیت جغرافیایی امکان قاچاق در آنها فراهم‌تر است، از جمله هرمزگان حمل می‌شود و آنجا با قایق به جزیره‌هایی مثل قشم و لارک می‌رود. در خانه‌های روستایی جزیره مخزن‌های بزرگ ۳۰ تا ۴۰ هزار لیتری در زیر زمین جاسازی شده‌اند که گازوئیل در آنها نگهداری می‌شود.

از این خانه‌ها تا لب دریا لوله‌کشی شده است و گازوئیل از طریق لوله‌های مهار شده در بستر آب تا محل لنج‌ها جاری می‌شود. طبق آمار ارائه شده هرشبانه‌روز ۵۰ لنج و هر لنج با گنجایش ۲۰ تا ۵۰ هزار لیتر سوخت قاچاق می‌کنند.

است که از بخش‌های خبری مختلف می‌بینید، بلکه در این گزارش‌ها گزارشگر با صرف وقت و جست‌وجوی بیشتر، غبار روی سوژه‌ها را پس می‌زند و به لایه‌های زیرین آن می‌رسد و به تشریح روابط علی و معلولی میان پدیده مورد بررسی می‌پردازد.

اگر به اصل صحت در خبر و گزارش‌نویسی تاکید می‌شود، داده‌های مورد استفاده در این ژانر گزارش باید با دقت بیشتری به این مهم ارج نهد. در واقع گزارش تحقیقی ناگزیر است با ارائه آمار و نظر کارشناسان به صورت مستند از بیانات خود دفاع کند و از حد ادعا فراتر رود.

طبق تعاریف کلاسیک، جای گزارش تحقیقی در مطبوعات است اما می‌توان گزارش‌های تصویری را که با همین پروسه و بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده در یک گزارش تحقیقی تهیه می‌شود هم از این دست دانست.

از گزارش تحقیقی بیشتر بدانیم

گزارش تحقیقی نه همین گزارش‌های ساده‌ای

دوردنیا

استعفای وزیر نفت کویت پس از سفر به عربستان سعودی

برخی منابع آگاه گزارش کردند دولت کویت با استعفای بخیت الرشیدی وزیر نفت، برق و آب موافقت کرده است.

روزنامه کویتی الأنباء با اعلام این خبر نوشت الرشیدی روز دوشنبه در نشست شورای وزیران حضور نداشت.

به گزارش فارس، به نقل از روزنامه، الرشیدی استعفانامه خود را تقدیم جابر المبارك، نخست‌وزیر کویت کرده است. استعفای الرشیدی در حالی است که وی هفته گذشته یك روز پس از برگزاری نشست شورای همکاری خلیج فارس در عربستان سعودی به ریاض سفر کرد. روزنامه کویتی الرأی پیش‌بینی کرده بود سفر هیأت کویتی به ریاض تحول مثبتی در گفت‌وگوهای مربوط به ازسرگیری تولیدات نفت در منطقه الخفجی و الوفره به وجود آید. تعطیلی میادین نفتی مشترك کویت و عربستان در منطقه حایل به‌خصوص دو میدان الخفجی و الوفره به مشکلی برای این دو کشور عضو اوپك تبدیل شده است و مسؤولان دو کشور از چند ماه پیش در تلاش برای حل آن هستند.

وزارت دفاع روسیه اعلام کرد

استقرار جنگنده‌های سوخو- ۲۷ و سوخو- ۳۰ روسیه در کریمه

وزارت دفاع روسیه از استقرار بیش از ده فروند جنگنده سوخو- ۲۷ و سوخو- ۳۰ خود در کریمه خبر داد.

به نوشته روزنامه مسکو تایمز، بیانیه وزارت دفاع روسیه در این زمینه بعد از آن اعلام شد که سرگئی لاوروف، وزیر خارجه این کشور، اوکراین را به مهیا شدن برای اقدام‌های تحریک‌کننده در نزدیک کریمه و قبل از خاتمه سال جاری میلادی متهم کرد. به گزارش فارس، به نوشته مسکو تایمز، وزارت دفاع روسیه اعلام کرده این جنگنده‌ها در پایگاه هوایی بلبك مستقر شده‌اند. این در حالی است که سرگئی لاوروف روز دوشنبه تاکید کرد، با وجود اقدام‌های تحریك آمیز کی یف، مسکو به دنبال آغاز جنگ با اوکراین نیست. بنابر این گزارش، لاوروف در گفت‌وگو با رادیو کمسومولسکایا پراودا تاکید کرد: تا این حد می‌توانم به شما وعده دهم وارد جنگ با اوکراین نخواهیم شد. وزیر خارجه روسیه در ادامه گفت در حال حاضر هیچ لزومی برای خدشه‌دار شدن روابط دیپلماتیك میان مسکو و کی یف وجود ندارد. تنش‌های روسیه و اوکراین در چند هفته گذشته و هنگام ورود غیر قانونی سه فروند کشتی اوکراینی به بندر کرچ در کریمه اوج گرفت. در جریان این حادثه، نیروهای روسی مستقر در منطقه با اقدام به موقع این سه کشتی نظامی اوکراینی را توقیف کردند.

نتانیاهو کشورهای منطقه را با موشك تهدید کرد

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با تهدید آشکار کشورهای منطقه گفت که این رژیم سلاح‌هایی در اختیار دارد که هیچ طرفی در جهان آن را ندارد.

به گزارش تسنیم و به نقل از خبرگزاری فلسطینی شهاب، بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در اظهاراتی تهدیدآمیز عنوان کرد صنایع هوایی این رژیم موشك‌های هجومی خود را توسعه می‌دهد به گونه‌ای که این موشك‌ها به هر جای از منطقه و به هر هدفی می‌رسد.